

EL VALLÈS NOU

PORTAVEU DEL REGIONALISME A GRANOLLERS I SA COMARCA

Preus de Suscripció
 SPANYA, trimestre. . . 1'50 ptes.
 Número corrent, 10 céntims.

Redacció i Administració
 Plassa del Bestià, 7, 1.er

Anuncis a preus convencionals
 No s'admeten escrits sense firma

IENCARE NO!

Permeteu, amics lectors, que tornem a la mateixa, encare no han vingut els comptes demanats, encare no havem pogut saber la situació econòmica de l'ajuntament de Granollers en primer de gener d'aquest any.

Fa prop de cinc mesos que s'està demanant; no l'han negada mai, no han dit mai que no la volguessin donar, però sempre diuen demà, i aquest demà mai arriba, i fa cinc mesos que l'esperem aquest demà!

Cansats ja d'esperar i abans de pendre altres resolucions, havem procurat buscar dades per a sapiguer quelcom del dèficit municipal, almenys fins allà on les trobem, i n'havem trobat algunes, encar que són sols fins a fi del 1913, quals dades, per a orientació dels nostres lectors, copiem:

Es una d'elles un estat donat en 8 de gener de 1914, signat per l'Alcalde Josep Tardà i per el comptador interí Martí Canal baix l'epígraf «Estado demostrativo de la situación económica del Exmo. Ayuntamiento en 31 Diciembre de 1913.»

D'ell treiem les següents dades:

Pendent de pago. . .	127.023'82
Pendent de cobro. . .	9.805'99
Deute total. . .	117.217'83

A més, quedaven pendents d'amortització en aquella data, segons el referit estat:

Emprèstit 1902.	00.000
— 1904. 31 títols a 500 pts.	15.500
— 1908. 30 — a 500 pts.	15.000
— 1910. 60 — a 100 pts.	6.000
Total de títols a amortitzar. . .	36.500

Es l'altre lloc d'on treiem notícia de la situació econòmica del Municipi fins a fi de 1913, la memòria que redactà D. Antoni Suñer de la inspecció administrativa que com a delegat gubernatiu, per manament de 19 juny de 1914, vingué a fer a aquest Ajuntament i de la qual extractem els següents paragrafs:

«De la formación del expediente se vino en conocimiento de que el déficit resultante de la liquidación de 1913 no guardaba analogía con la importancia de los débitos de la Corporación municipal, que siendo de 64.548'41 pesetas se elevaba a 112.678'66 pesetas. La notable diferencia procedía de acuerdos de la Corporación municipal declarando anulados créditos que no podían serlo, y pudo esta Delegación formar un esquema de como debían distribuirse las responsabilidades a que hemos aludido según los antecedentes que se obtuvieron de las oficinas municipales, dando el siguiente resultado:

Anteriores a 1900	10.704'89 pts.
Año 1900	7.367'47 —
— 1901	10.000 —
— 1903	1.250 —
— 1906	2.419'74 —
— 1907	3.221'21 —
— 1908	3.248'54 —

— 1909	700'99 pts.
— 1910	26.880'04 —
— 1911	37.706'53 —
— 1912	3.956'47 —
— 1913	5.222'78 —
	<u>112.678'66 pts.</u>

Salva la rectificación que pudiera introducirse en méritos de la verdadera resultancia de las cuentas originales, que no tenía a la vista esta Delegación por hallarse pendientes de censura, ante el Tribunal Superior de Cuentas del Reino.

Es indudable, de los antecedentes que acabamos de mencionar, que se han producido en diferentes épocas importantes déficits que entrañan verdaderas responsabilidades administrativas, la mayor parte de ellas cometidas con ocasión de formar los presupuestos municipales ordinarios consignando como ingresos cantidades notoriamente imposibles de recaudar.»

Atenent-nos a les quantitats aquí estampades i que havem d'admetrer com a bones tant per la reconeguda perícia de qui les diu com per no haver sigut fins avui contradites, resulta que el deute de l'Ajuntament de Granollers fins a 1900 era de 10.704'89 pts. de 1900 a 1909 inclusius s'augmentà de 28.207'94 — el 1910 i 1911 fou de 64.586.57 — el 1912 i 1913 — — 9.179'25 — 112.678'66 pts.

Resultat d'això, que el deute major del Municipi de Granollers prevé del bieni de 1910-1911 en què regia i governava un Ajuntament al qual tenia absoluta majoria el Sr. Torras, doncs, si no recordem mal, sols hi havia en contra del grop de la nomenada Popular els senyors Estrada, Huguet, Cunillera i Llonch; i per més que el primer d'aquests senyors regentava l'Alcaldia, era més Alcalde de nom que de fet, ja que era un presoner de guerra de la majoria.

Donem avui aquestes dades per a què el poble comenci a veure l'estat econòmic del Municipi. És veritat que aquestes sols arriben fins al 1913 inclús, però no és culpa nostra si el Sr. Torras al entrar en 1916 ni en Montañá al 1918 no publicaren un estat de còm trobaren econòmicament al Municipi, com feren en Barangé, l'Estrada i en Tardà.

Sabem la situació econòmica fins a 31 de desembre de 1913. Sabem de lo que s'havien atrassat els Ajuntaments que s'havien succeït fins aquella data, però no havem pogut saber encara el resultat econòmic del 1913 fins avui.

Cinc mesos fa que els nostres amics ho demanen, i sempre els diuen, demà; però aquest demà encara no ha arribat.

Comentari Politic

Es clar que existeix una antonomia ben palesa entre els principis renovadors de la política de la Lliga Regionalista i les utòpiques doctrines dels partits vells. És clar que sembla que no pugui ésser duradera la convivència en el govern de partits tan antagonics. Hi han ministres que fins són els causants de les calamitoses actuacions governamentals que havem sofert de molts anys ensà i que solament representen una política de sòrdides actuacions.

Molta gent combat a aquest govern, no per convicció personal, sinó perquè en

ell hi ven en Romanones i en Dato, desvergonyits acaparadors de la voluntat popular. Molts censuren la formació de aquest govern només que per l'afany de combatre al que es troba en el Poder, car està desenganyat de tantes promeses desateses i de tant carrinclones al·locucions de lliberalisme i renovació. Fins a cert punt tenen raó de mostrar-se escèptics a les garanties que promet aquest govern, car és un xic dur creure en un penediment sincer d'alguns ministres.

Nosaltres som i serem sempre enemics acèrrims de la política maurista i del mateix Maura, que en mantes ocasions s'ha oposat a les aspiracions nacionalistes i ens ha negat, en nom de l'Acadèmia de la Llengua Espanyola, l'eficiència i el desenrotllament interior del nostre idioma, que és entre les multiformes característiques de la nostra terra, el secret del nacionalisme català. Tampoc havem rectificat en lo més nimi el nostre criteri de creure responsable de totes les desventures que havem presenciats, a la imprevisió i potser a la insuficiència governamental dels homes dels partits turnants.

Paral·lelament a aquesta corrent d'opinió, també hi som nosaltres; no ens sentim gens satisfets de veure dintre d'aquest govern a representacions dels partits vells que han acaudalat la voluntat dels pusil·lanimes habitants de *las mesetas*, jugant amb la consciència popular com en un camp de jocs esportius.

Per això en les passades eleccions, com en totes les que vinguin, nosaltres combatèrem a qualsevulla candidatura que representés una política sense ideologies i sense radicalismes; per això la Lliga Regionalista havia intentat donar una batalla decisiva al caciquisme denigrant, que tan intensament es troba establert en les planícies castellanes.

Empró, tots els espanyols, conjuntament, havem de reconèixer que en Dato i en Romanones representen un considerable estat d'opinió, fictícia si es vol, emperó real, i això sol els dona sobrada autoritat per a intervenir en la direcció de l'Estat.

Encara que molt lluny de succeir, hauria sigut un cas d'exclusivisme exorbi-

tant i fins una autòcrata determinació volguer excloure en un govern de concentració nacional an els caps de fraccions polítiques tan nombroses com els partits lliberals i conservadors, que representen a la majoria d'individus que poblen l'Estat espanyol.

Treballem, infatigablement, fins aconseguir extingir a partits tan inútils, i, aleshores, reberan el càstic del mateix poble que els reduirà a l'ostracisme i abandó que els farà vulgars i solitaris.

SIRS.

EN JOAN XIOL I BOSCH

La nit del dimecres al dijous d'aquesta setmana, amb rapidesa esferidora, morí de una engina de pit que ja sofria el nostre particular i bon amic En Joan Xiol i Bosch.

El senyor Xiol era conegudíssim per tot el Vallés, no hi havia gran ni xic, amo ni masover en tot el Vallés que no conegués al senyor Xiol, perquè, amb sa carrera de perit agrònom que practicava amb assiduïtat, no hi havia qüestions de termes, valoracions, vendas i casi de qualsevol assumpte relacionat amb la propietat de terres o cases, en el que ell no intervingués com a perit, essent son parer respectat i acatat; el senyor Xiol com a perit agrònom era ja una institució al Vallés, amb la seva mort quedarà un buit molt difícil d'omplir.

Alguns han volgut col·locar al senyor Xiol entre els polítics locals, res més lluny de la veritat, en Xiol no n'havia sigut mai de polític i no n'havia sigut perquè no en tenia temperament, si el nom d'en Xiol es barrejà entre el dels polítics locals, fou per molt poc temps, i encara degut a ésser alcalde, i fou alcalde perquè era diputat per el districte el Marquès de Sta. Isabel de qui ell era procurador, i acabada l'alcaldia, acabà la política del senyor Xiol.

Fa temps que en Xiol anava trist i apearat, des de la mort del seu fill gran en Camilo, a la que seguí la de la seva esposa, en Xiol no havia sigut mai més l'home d'abans, sempre més havia anat decaient fins que ha vingut el trist desenllaç.

La seva mort ha sigut sentidíssima en tot el Vallés, doncs com deiem abans, contaba amb moltes relacions i simpaties.

Al fer manifestació del sentiment que ens ha produït la mort del bon amic, enviem nostre condol als seus fills i germans, i molt especialment a la seva nora, la viuda del seu fill Camilo, Na Gertrudis Gasset, que junt amb els tres fillets que li deixà, s'havien quedat a viure amb l'avi, i que seran els que més d'aprop els afectarà aquesta mort.

Preguem una oració per l'ànima del amic tot esperant que Deu haurà premiat els treballs i pesars que passà en aquest món amb la glòria del Cel. A. C. S.

COMARCALS:

SANT FELIU DE CODINAS

El dia 11, la Mancomunitat de Catalunya envià l'Enginyer Agrícola Sr. Casallo qui donà una conferència en la que explicà el mode de fer el sofre líquid i la manera d'aplicar-lo a les vinyes.

Els que assistiren a la conferència escoltaren amb gran atenció les explicacions del Sr. Casallo, decidint-se els que tenen vinyes a provar lo que els aconsellà el conferenciant.

S'ha constituït en aquest poble un Sindicat Agrícola qual Junta Directiva de la que és president en Josep Pineda Flaquer, està fent treballs per a donar impuls i desenvolupament al naixent Sindicat, invitant a tots els agricultors i als que senten entusiasme per l'agricultura a què en formin part, tan per les necessitats dels agricultors felianus com per la general de la població.

L'Ajuntament en la sessió del dia 15, sens dubte perquè recauda poc del Mataro i tem que es pugui matar quelcom de frau, prengué l'acord de prohibir la venda de carn en les carniceries particulars i deixar tallar únicament a les taules de la Plassa Mercat.

Es molt comentat a Sant Feliu el fet de què l'Alcalde disposi de l'Agutzil per els seus negocis particulars, ja que el diumenge, l'Agutzil Sr. Mombrú li ven mongetes a la Plassa Mercat.

Es molt viu el nostre Bafle, el poble paga l'Agutzil i ell se'n serveix.

MOLLET

Fa dies que sembla que el món està revolt en aquesta població, els dos bàndols en què s'agrupen els polítics locals s'estan tirant els plats pel cap.

Els del senyor Ros, temps enrera, denunciaren al Jutjat a l'Alcalde senyor Morató i cinc regidors per haver remogut personal en període electoral que produí procesament.

Els del senyor Morató tenen una denúncia contra el senyor Ros i sis regidors per falsificació de document públic, per lo que estan processats també.

Ambdues denúncies es tramiten per el Jutjat de primera Instància de Granollers on són clars els dies que no vagin a declarar uns o altres dels ja processats.

VALLROMANAS

En aquesta parròquia tingué lloc el diumenge passat la simpàtica festa de l'Arbre, a la que, a més dels nens i nenes de les escoles de Vallromanas i Montornès que podríem dir eren els protagonistes de l'acte, hi assistí en corporació l'Ajuntament de Montornès, de qual Municipi forma part aquesta parròquia, molts propietaris de l'encontrada i altres personalitats forasteres.

Recordem entre ells el Diputat a Corts per el Districte D. Joan Lligè; el Sr. Barangè amb sa Sra. Esposa i simpàtiques nebes; el Sr. Gasó amb ses xamoses files; el Sr. Comamala; el Srs. Lairet pare i fill i el seu gendre Sr. Garcia, ex-alcalde de Canet; el Sr. Domènech, procurador del Marqués d'Allella; el Sr. Curet; el Sr. Benet, secretari particular del Sr. Lligé, i molts que no recordem en aquest moment.

La festa es celebrà al peu de la riera, davant la Iglèsia Parroquial, començant amb la benedicció dels arbres per el reverent senyor Regent de la parròquia.

Alguns nens i nenes feren discursets adequats a l'acte, parlant després el senyor Mestre de Vallromanas senyor Zamon, el Rnt. senyor Regent, els senyors Comamala, Garcia, Benet i Gasó qui resumí els parlaments, els que tots anaren encaminats a inspirar als nens carinyo als arbres i respecte als aucells.

Acabà la festa desfilant els nens i tirant cada un d'ells una palada de terra als arbres plantats de nou i anant tota la comitiva a la sala on se obsequià als petits amb un berenar.

L'acte constituí una nota plena de color i alegria al ensemps que un acte de educadora cultura per els petits escolars, quedant tots els assistents agradablement impressionats.

LOCALS:

El Diumenge tingué lloc a «L'Alhambra» la vetllada que la Joventut Alhambrina de dita entitat i l'Agrupació Artística del «Centre Catòlic» organitzaren a benefici «Pro-Senyera» del «Orfeó Granollerí».

El local estava ple de gom a gom, i tots els números de la vetllada resultaren ben ajustats.

El discurs que feu el jove Ernest Gurri en el que aludí a determinada societat granollerina que no vol prestar el seu concurs «Pro-Senyera», fou escoltat amb inequívocues mostres de simpatia, a pesar de què hi havia alguns facturats per a xiular-lo.

La representació de la patriòtica obreta d'en Ribot i Serra «El Vectigal de la carn», fou escoltada amb atenció, esclatant aixordadors aplausos en els punts més culminants de l'obra.

També fou ben rebuda la representació de la sarsuela «Los Reclutas», que dirigí en Marian Bataller, músic de La Catalana, proporcionant un distret i agradable passatemps a la concurrència.

Aquests dies havem vist que's treballa de ferm en les obres de la projectada Central Elèctrica dels Srs. Estabenell i Pahissa, en la que pensan instal·lar-hi un motor auxiliar de 500 cavalls de força per a prevenir qualsevol averia en la línia o en el salt que produeix la corrent.

S'estan arrancant les columnes dels fanals que foren adjudicades en subasta als senyors Trullàs.

El dijous nostre Ajuntament no celebrà sessió, la que s'haurà celebrat ahir de segona convocatòria, per lo que aquesta setmana no havem pogut continuar en aquest número la secció «Del Municipi».

Durant la prop-passada setmana, la Sucursal en aquesta Vila de La Caixa de Pensions per a la Veïlla i d'Estalvis ha rebut per impositons la quantitat de pesetes 12.951'50 y pagat per a reintegros pesetes 7.744, havent obert 4 llibretes noves.

Manel Esquius Anguera

METJE-CIRUJIA

Ha traslladat el seu consultori i domicili al carrer d'en Prim, n.º 3. — Telèfon 131

GRANOLLERS

Tip. de J. Joseph.-Granollers.

SABO

BARANGÉ

BARCELONA, GRANOLLERS I GIRONA

LLUIS SERRA I GUARDIA

BANQUER

Operacions de Banca y Borsa : Descompte de Lletras : Checs : Pago de Cupons : Compra i
venta de tota classe de Paper Negociable en Borsa.

AIGUES PER A ARRENDAR

RICOMA, 79 Y 81 — TELÉFONO 516 — GRANOLLERS

FORN DE SANT VICENS

**CONFITERIA I
PASTISSERIA**

PERE ROS

Elaboració diària de dolços : Cran assortit en confits de totes classes per a casaments i bateigs.
Galletes de diferents marques.

Carrer de Barcelona 12. — MOLLET

SE SERVEIX A DOMICILI

Canuto Morató

PINTOR-DECORADOR

ROTULS de TOTES CLASSES
ESPECIALITAT EN ELS
DORATS AL CRISTALL

Se pinten i empaperen
HABITACIONS
a preus econòmics

Prim, 62 :: GRANOLLERS

Acadèmia de tall Parisien

Sistema Larauza

BAIX LA DIRECCIÓ DE LA PROFESSORA

Asumpció Romagueras

CONFECIO EN ROBA BLANCA

Carrer Ricoma, 64 — — GRANOLLERS

Classes a hores convingudes dematí, tarde y vespre.

ES TALLAN PATRONS

¿HA PROBAT V. L'ANÍS BAGES?

PROBI'L ES EL MILLOR

FABRICANT: FILL DE R. CURA

FÀBRICA A SANT FRUCTUÓS DE BAGES

DESPATX I MAGATSEMS A MANRESA

SUCURSALS A VICH I SABADELL